

C-175/21. sz. ügy**Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemről a Bíróság eljárási szabályzata
98. cikkének (1) bekezdése alapján készített összefoglalás****A benyújtás napja:**

2021. március 17.

A kérdést előterjesztő bíróság:Sąd Okręgowy w Warszawie (varsói regionális bíróság,
Lengyelország)**Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:**

2021. február 3.

Felperes:

Harman International Industries, Inc.

Alperes:

AB SA

Az alapeljárás tárgya

Az európai uniós védjegyoltalom által biztosított kizárólagos jogok megsértésére alapított követelések

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgya és jogi alapja

A 2017/1001 rendelet 15. cikke (1) bekezdésének az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második mondatával és az EUMSZ 36. cikk második mondatával összefüggésben történő értelmezése a nemzeti bíróságoknak az európai uniós védjegyek bitorlására vonatkozó ügyekkel kapcsolatos ítélezési gyakorlatának e rendelkezésekkel való összeegyeztethetőségével összefüggésben – EUMSZ 267. cikk

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

Úgy kell-e értelmezni az EUSZ 36. cikk második mondatát az európai uniós védjegyről szóló, 2017. június 14-i (EU) 2017/1001 európai parlamenti és tanácsi rendelet 15. cikkének (1) bekezdésével, valamint az Európai Unióról szóló szerződés 19. cikke (1) bekezdésének második mondatával összefüggésben, hogy azokkal ellentétes a tagállami bíróságok azon gyakorlata, amely szerint a bíróságok

- a védjegyjogosult arra irányuló követelésének eleget téve, hogy tiltsák meg az európai uniós védjeggyel ellátott áruk behozatalát, forgalomba hozatalát, eladásra való felkínálását, importálását, reklámozását, valamint rendeljék el ezen áruk piacról történő kivonását vagy megsemmisítését,
- az európai uniós védjeggyel jelölt áruk lefoglalására irányuló biztosítási intézkedés iránti eljárásban való határozathozatal során;

a határozatok szövegében „olyan árukra” hivatkoznak, „amelyeket nem a védjegyjogosult hozott vagy nem az ő kifejezett hozzájárulásával hoztak forgalomba az Európai Gazdasági Térségben”, aminek következtében annak megállapítása, hogy mely európai uniós védjeggyel ellátott tárgyakra vonatkoznak az előírt kötelezések és tilalmak (vagyis annak megállapítása, hogy a mely tárgyakat nem a védjegyjogosult hozott vagy nem az ő kifejezett hozzájárulásával hoztak forgalomba az Európai Gazdasági Térségben), a határozat általános megfogalmazására tekintettel a végrehajtó hatóságra van bízva, e hatóság az említett megállapításokat a védjegyjogosult nyilatkozataira, vagy az általa előterjesztett eszközökre (köztük informatikai eszközökre és adatbázisokra) alapozva teszi meg, a végrehajtó hatóság fenti megállapításai bíróság előtti, érdemi eljárásban való megtámadásának lehetősége pedig az alperest az biztosítási intézkedés iránti eljárásban, valamint a végrehajtási eljárásban megillető jogi eszközök jellegére tekintettel kizárt vagy korlátozott?

A hivatkozott uniós rendelkezések

Az európai uniós védjegyről szóló, 2017. június 14-i (EU) 2017/1001 európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2017. L 154., 1. o.) 15. cikkének (1) bekezdése

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 36. cikke

Az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 19. cikke (1) bekezdésének második mondata

A szellemi tulajdonjogok érvényesítéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2004. L 157., 45. o.; magyar nyelvű különkiadás 17. fejezet, 2. kötet, 32. o.; helyesbítések: HL 2009. L 207., 14. o.; HL 2010. L 199., 40. o.; HL 2011. L 234., 46. o.) 8. cikke

A hivatkozott nemzeti rendelkezések

Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (a polgári perrendtartásról szóló, 1964. november 17-i törvény) (egységes szerkezetbe foglalva: *Dziennik Ustaw*, 2019. 1640. tétel, módosításokkal együtt, a továbbiakban: kpc) – a 325. cikk, a 758. cikk, a 759. cikk 1. §-a, a 767. cikk 1., 2., 4. és 5. §-a, a 777. cikk 1. §-ának 1. pontja, a 803. cikk, a 840. cikk 1. §-ának 1. és 2. pontja, a 843. cikk 2. és 3. §-a, az 1050. cikk 1. és 3. §-a, valamint az 1051. cikk 1. §-a

A tényállás és az eljárás rövid bemutatása

- 1 A Stamfordban (Egyesült Államok) székhellyel rendelkező Harman International Industries, Inc. (az alapeljárásban felperes társaság) a 001830967., 005336755., 015577621., 003191004., 003860665., 0150221652., 001782523., 005133251. és 009097494. számon lajstromozott európai uniós védjegyek kizárólagos jogosultja.
- 2 A felperes említett védjegyekkel jelölt áruit (audiovizuális berendezések, köztük hangszórók, fülhallgatók és audiorendszerek) Lengyelországban egyetlen gazdasági szereplő forgalmazza, amellyel a felperes forgalmazási szerződést kötött, és amelynek közvetítésével a felperes áruit elektronikai üzletekben értékesítik végső ügyfelek részére.
- 3 A felperes jelölési rendszereket alkalmaz a termékeihez. E megjelölések alapján nem mindig állapítható meg, hogy a felperes az Európai Gazdasági Térség (EGT) piacára szánta-e az adott terméket vagy sem, mivel a felperes védjegyeivel ellátott áruk egy részén található megjelölések nem határozzák meg azt a helyet, ahol az árut a felperes hozzájárulásával első alkalommal forgalomba kellett hozni, mivel a területi kérdésekre vonatkozó rövidítések hiányoztak. Így a csomagolásokon található egyes megjelölések jelenleg mind az EGT területén belüli, mind az EGT területén kívüli forgalomba hozatalra szánt termékek példányainak csomagolásán szerepelnek. E példányok esetében azon piac meghatározásához, amelyre azokat szánták, egy a felperes rendelkezésére álló informatikai eszköz használata szükséges, amely tartalmazza a termékek adatbázisát a piac megjelölésével, amelyre a termék konkrét példányát szánták.
- 4 Az alapeljárás alperese, a magnicei (Lengyelország) székhelyű AB SA társaság elektronikai eszközök forgalmazása területén folytat gazdasági tevékenységet. Az alperes a felperes által gyártott és európai uniós védjegyeivel jelölt termékeket forgalmazott a lengyel piacon. Az alperes a szóban forgó termékeket a lengyel piacon a termékek felperessel szerződésben álló forgalmazójától eltérő értékesítőtől vásárolta meg. Az alperes biztosítékot kapott ezen értékesítőtől arra vonatkozóan, hogy az említett termékek lengyel piacon történő forgalomba hozatala nem sérti a felperes európai uniós védjegyekből eredő kizárólagos jogait, mivel e jogok annak következtében merültek ki, hogy az európai uniós védjegyekkel ellátott termékeket korábban nem a felperes hozta vagy nem az ő kifejezett hozzájárulásával hoztak forgalomba az EGT területén.

- 5 A felperes azt kéri a kérdést előterjesztő bíróságtól, hogy tiltsa el az alperest a felperes európai uniós védjegyjogainak bitorlásától azáltal, hogy megtiltja a felperes valamely európai uniós védjeggyel ellátott hangszórók és fülhallgatók, valamint csomagolásaik behozatalát, forgalmazását, importálását, eladásra való felkínálását, reklámozását, valamint tárolását, amelyeket korábban nem a felperes hozott vagy nem az ő kifejezett hozzájárulásával hoztak forgalomba az EGT területén. Ezenkívül a felperes azt kéri a bíróságtól, hogy kötelezze az alperest e hangszórók és fülhallgatók, valamint csomagolásaik forgalomból való kivonására vagy megsemmisítésére.

Az előzetes döntéshozatalra utalás indokainak rövid bemutatása

- 6 Az alperesnek rendkívül nehéz bírósági eljárás keretében bizonyítani, hogy az áru adott példányát a felperes hozta vagy az ő kifejezett hozzájárulásával hozták forgalomba az EGT területén. Az alperes ugyan az értékesítőjéhez fordulhat, nem szerez azonban arra vonatkozó információt, hogy az az áru példányait kitől szerezte be, mivel a szállítók nem kívánják felfedni beszerzési forrásaikat, hogy ne veszítsenek el vevőket.
- 7 A lengyel bíróságok gyakorlatában a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévőhöz hasonló ügyekben a keresetnek helyt adó határozatok rendelkező részében a következő megfogalmazást használják: „a felperes védjegyeivel jelölt azon termékek, amelyeket korábban nem a felperes (védjegyjogosult) hozott vagy nem az ő kifejezett hozzájárulásával hoztak forgalomba az EGT területén”. Hasonló módon kerülnek megfogalmazásra a 2004/48 irányelv 8. cikkét átültető nemzeti rendelkezések alapján az érintett áruk eredetére és terjesztési hálózataira vonatkozó információk kiadását elrendelő bírósági határozatok, valamint például az ilyen áruk lefoglalását előíró ideiglenes intézkedés tárgyában hozott végzések.
- 8 A fent említett valamennyi határozat – végrehajtható okiratként – a végrehajtási intézkedések elfogadásának alapját képezi. A határozat hivatkozott megfogalmazási módja a gyakorlatban komoly kétségeket vet fel az ilyen határozat végrehajtásának szakaszában. Az alapeljárásnak a kérdést előterjesztő bíróság előtti megindítását megelőzően hozott, biztosítási intézkedést elrendelő végzés végrehajtására például oly módon került sor, hogy a felperes az alperes birtokában lévő, védjegyeivel ellátott valamennyi árut lefoglalta. Végezetül a felperes megjelölte a végrehajtó hatóság számára az áruk azon példányait, amelyeket a felperes hozott be az EGT területére, azaz amelyek tekintetében a kizárólagos védjegyoltalom kimerült. Így a bírósági határozat tartalmát a végrehajtási szakaszban kiegészítette a felperes nyilatkozata. A bírósági határozat tartalma ugyanis önmagában nem tette lehetővé az áruk azon példányainak meghatározását, amelyeket le kell foglalni, a végrehajtó hatóság pedig lényegében a hitelező nyilatkozatára hagyatkozott.

- 9 Egy a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő másik eljárásban e bíróság olyan határozatot hozott, amellyel arra kötelezte az alperest, hogy szolgáltatson információkat a birtokában lévő, a felperes európai uniós védjegyeivel ellátott berendezések terjesztési hálózatairól, amelyeket nem a felperes hozott vagy nem az ő kifejezett hozzájárulásával hoztak be az EGT területére. A szóban forgó határozat értelmezésére vonatkozó végzésével e bíróság arra kötelezte az alperest, hogy közölje a bírósági végrehajtóval az említett berendezések sorozatszámát, valamint kötelezte a felperest, hogy bocsássa a bírósági végrehajtó rendelkezésére azt az adatbázist, amelynek segítségével a bírósági végrehajtó ellenőrizhette, hogy az áru meghatározott példányát a felperes hozta-e vagy az ő kifejezett hozzájárulásával hozták-e forgalomba az EGT területén. E határozatot a Sąd Apelacyjny w Warszawie (varsói fellebbviteli bíróság, Lengyelország) végzésével megváltoztatta, amelyben úgy ítélte meg, hogy a „az EGT területén nem a felperes által vagy nem az ő kifejezett hozzájárulásával forgalomba hozott áruk” megfogalmazást tartalmazó határozat szövegezése lényegében az alperesre hagyja annak megítélését, hogy az alperes birtokában lévő mely berendezéseket hozott a felperes vagy hoztak az ő kifejezett hozzájárulásával forgalomba az EGT területén. Következésképpen az alperesnek jogában állt azt válaszolni a felperesnek, hogy nem rendelkezik egyetlen, az említett megfogalmazás által érintett termékkel sem.
- 10 A határozatok megfogalmazásának említett módja tehát végrehajtásuk merőben eltérő gyakorlatához vezet; a végrehajtási cselekmények a felperes védjegyeivel ellátott, az alperes birtokában lévő valamennyi tárgy tekintetében történő elrendelésétől kezdve (tekintet nélkül arra, hogy e tárgyak vonatkozásában a felperes védjegyoltalma kimerült-e), egészen addig, hogy a felperestől megtagadják a jogi védelem biztosítását, az alperesre hagyva annak megítélését, hogy a felperes védjegyével ellátott, az alperes birtokában lévő mely példányokat hozott a felperes vagy hozták az ő kifejezett hozzájárulásával forgalomba az EGT területén. Emellett a határozatok említett megszüvegezési módja kétségeket vet fel a nemzeti jog szabályaira tekintettel, mivel a felek követeléseivel kapcsolatos bírósági határozatot oly módon kell megfogalmazni, hogy az a rendelkező rész szövege alapján végrehajtható legyen, anélkül hogy az indokolására vagy további cselekmények elvégzésére kellene hagyatkozni. A kérdést előterjesztő bíróság álláspontja szerint ilyen megfogalmazást tartalmazó kötelezések vagy tilalmak határozatok szövegébe illesztése lényegében azt jelenti, hogy a bírósági határozat az annak alapjául szolgáló rendelkezések tartalmát ismétli meg, nem jelenti azonban az e rendelkezésből eredő kötelezettségek konkretizálását az eljárásban részt vevő felekkel szemben.
- 11 A felperes azzal érvel, hogy a határozatok e megfogalmazási módja akkor is megalapozott, ha ideiglenesen olyan áruk lefoglalásához vezet, amelyeket a védjegyoltalom kimerülése miatt nem kellett volna lefoglalni, mivel az alperesnek – a felperes védjegyhez fűződő jogait megsértve – számolnia kell a végrehajtási eljárásból következő bizonyos kellemetlenségekkel.

- 12 A kérdést előterjesztő bíróságnak kétségeit fejezi ki az említett érveléssel kapcsolatban. Ezen érvelés elfogadása ugyanis olyan helyzeteket tesz lehetővé, amelyekben valamely tagállam nemzeti bíróságának határozata alapján olyan áruk lefoglalására kerül sor, amelyek szabad mozgása az EGT területén jogszerű, mi több, amelyekben az ilyen lefoglalásra annak ellenére kerül sor, hogy nem sértették meg a kizárólagos védjegyoltalmat. A felperes álláspontja ezáltal lényegében azt jelenti, hogy az alperessel szemben (az alperes birtokában lévő áru lefoglalásával) pusztán azért szabhatnak ki szankciót, mert az alperes a felperes kifejezett hozzájárulása nélkül kereskedik a felperes védjegyével megjelölt termékekkel, még akkor is, ha a jogkimerülés intézménye miatt ilyen hozzájárulásra nincs is szükség.
- 13 Az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdése szerint a tagállamok megteremtik azokat a jogorvoslati lehetőségeket, amelyek az uniós jog által szabályozott területeken a hatékony jogvédelem biztosításához szükségesek. Ilyen terület az áruk szabad mozgása, valamint az azt biztosító európai uniós védjegyoltalom kimerülésének intézménye. A jogkimerülés regionális jellegű, és célja a védjeggyel ellátott áruk azon példányainak az EGT területén belüli szabad mozgásának biztosítása, amelyeket a védjegyjogosult hozott vagy az ő kifejezett hozzájárulásával hoztak az említett területen forgalomba.
- 14 A kérdést előterjesztő bíróság szerint kételyek merülnek fel azzal kapcsolatban, hogy az európai uniós védjegyoltalom tárgyában hozott bírósági határozatok említett szövege alapján biztosított-e az áruk szabad mozgásának bírói védelme. A kétségek az európai uniós védjegyhez való kizárólagos jog bitorlásával kapcsolatos ügyekben kiadott végrehajtható okiratokkal (bírói határozatokkal) szemben a végrehajtási eljárás keretében az adós rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőségek nemzeti jogban fennálló rendszerére vezethetők vissza. E jogorvoslati lehetőségek, azok alapvető jellemzői és alkalmazásuk gyakorlata az alábbiakban kerül bemutatásra.
- 15 Az ideiglenes határozatot (az áru példányának lefoglalás útján történő biztosításáról) bírósági végrehajtó hajtja végre. Az áruk bírósági végrehajtó általi lefoglalása esetén az adós (alperes) a kerületi bíróság előtt keresetet nyújthat be a bírósági végrehajtó intézkedésével szemben (vagyis az ilyen kereseteket nem a regionális bíróságok szellemi tulajdonjoggal foglalkozó kollégiumai bírálják el). A bírósági végrehajtó intézkedéseivel szembeni kereset a végrehajtási eljárásnak a bírósági végrehajtó által a polgári eljárásjogi szabályokkal ellentétes módon történő lefolytatásában megnyilvánuló hibáik orvoslására szolgáló jogorvoslati lehetőség. Nem olyan intézkedésről van tehát szó, amely a hitelező követelése anyagi jogi jogalapjának ellenőrzésére szolgálna. Következésképpen a bírósági végrehajtó intézkedésével szembeni kereset igénybevételekor kizárt annak megállapítása, hogy a termék megjelölt példányát a védjegyjogosult hozta-e be vagy az ő kifejezett hozzájárulásával hozták-e be az EGT területére.
- 16 A gyakorlat is amellet szól, hogy az említett intézkedés eredménytelen abban az esetben, ha a védjegyjogosult lefoglalja az európai uniós védjeggyel jelölt

valamennyi árut (és nem csak azokat, amelyeket korábban nem a védjegyjogosult hozott vagy nem az ő kifejezett hozzájárulásával hoztak forgalomba az EGT területén). Egy ilyen helyzetben például az alperesnek a bírósági végrehajtó intézkedésével szembeni keresetének megvizsgálását követően az egyik bíróság arra utasította a bírósági végrehajtót, hogy kérje ki szabadalmi ügyvivő véleményét, aki az általa kiadott véleményben jelezte, hogy kizárólag a felperes (védjegyjogosult) tudja megjelölni, hogy mely példányoknak kell a lefoglalás tárgyát képezniük. A gyakorlatban tehát a védjegyjogosult (a bírósági végrehajtóval együttműködve) szabadon jelöli meg a lefoglalás tárgyát képező tárgyakat, és nyilatkozatát a bíróság nem ellenőrizheti, mivel a bírósági végrehajtó intézkedésével szembeni kereset az ilyen ellenőrzést nem teszi lehetővé.

- 17 Hasonló kétségek merülnek fel egy olyan ítélet végrehajtásának szakaszában, amely megtiltja az alperesnek, hogy többek között a felperes védjegyével ellátott olyan árut importáljon és hozzon forgalomba, amelyeket korábban nem a felperes hozott vagy nem az ő kifejezett hozzájárulásával hoztak forgalomba az EGT területén. Az ilyen ítéletet végrehajtó szervként a kpc 1051. cikke alapján a bíróság hajtja végre, amely rendelkezés előírja, hogy a bíróság a hitelező kérelmére a felek meghallgatását és annak megállapítását követően, hogy az adós a kötelezettségét megsértve járt el, pénzbírságot szabjon ki az adóssal szemben. E rendelkezés kifejezetten csak a felek meghallgatását írja elő, nem pedig bizonyítási eljárás lefolytatását a bíróság által, így a végrehajtási eljárásban a bíróság végrehajtó szervként kizárólag a felek által a meghallgatás során tett nyilatkozatok alapján fogja megállapítani, hogy az érintett áruk példányaira kiterjed-e a szóban forgó tilalom.
- 18 Még ha a bíróság végrehajtó szervként jogosult is lenne e tekintetben bizonyítási eljárást lefolytatni, kizárólag a hitelező által szolgáltatott bizonyítékokra (azaz a hitelező által használt informatikai eszközökre), valamint az azok alapján megfogalmazott nyilatkozatokra kellene támaszkodnia, mivel az áruk egyes példányai egymást követő eladóinak és vevőinek az alperes általi bemutatása a végrehajtási eljárásban ugyanazon nehézségekbe ütközne, mint az érdemi eljárásban (lásd a fenti 6. pontot).
- 19 Hasonló helyzet áll fenn az érintett példányok forgalomból való kivonását vagy megsemmisítését elrendelő ítélet végrehajtása esetében. Ebben az esetben a végrehajtási eljárást a bíróság a kpc 1050. cikke alapján folytatja le, amely rendelkezés a kpc 1051. [cikkével] ellentétben nem követeli meg a végrehajtó bíróságtól annak megállapítását, hogy az adós nem hajtotta végre a bíróság határozatát. Következésképpen az adós által a végrehajtható okiratban foglalt kötelezettség végrehajtásával kapcsolatban emelt kifogásokat nem vizsgálják meg, ezért az adós nem védekezhet a kizárólagos európai uniós védjegyoltalomnak a meghatározott áruk példányai tekintetében történő kimerülésére alapított kifogással.
- 20 A kérdést előterjesztő bíróság álláspontja szerint a szóban forgó esetben szintén nem engedhető meg, hogy az adós végrehajtási kifogással éljen. Az ilyen kifogás

igénybevételének feltétele többek között olyan esemény bekövetkezése, amelynek következtében az ítéletben megállapított kötelezettség megszűnik vagy nem hajtható végre, bizonyos esetekben a szolgáltatás teljesítése, valamint a beszámítási kifogás. A végrehajtási kifogás azonban nem a végrehajtható okiratnak minősülő ítélet tartalmának tisztázását szolgálja. Ellenkező esetben a végrehajtási kifogással kapcsolatos eljárás az érdemi eljárás ismételt megindításához vezetne.

- 21 Ezen felül relevánsak az adóssal szemben a végrehajtási kifogás előterjesztésével kapcsolatban megfogalmazott követelmények is. Márpedig a végrehajtás foganatosítása iránti kereset benyújtásakor az adósnak az általa előterjeszhető valamennyi jogalapra hivatkoznia kell, különben elveszíti azt a jogát, hogy azokra az eljárás során hivatkozzon. Abban az esetben, ha az érintett árukra vonatkozó bármely megállapítás megtétele kizárólag a jogosult (hitelező) rendelkezésére álló bizonyítási és egyéb eszközök alapján lehetséges, az említett követelmény az adós számára jelentős akadályt jelent, mivel a végrehajtás foganatosítása iránti kereset benyújtásának szakaszában az adósnak nincs lehetősége jelezni, hogy mely, a végrehajtás tárgyát képező példányokra vonatkozik a védjegyoltalom kimerülésére vonatkozó kifogás.
- 22 Következésképpen, a jogorvoslati lehetőségek ilyen kialakítására figyelemmel a szóban forgó kötelezésekre vagy tilalmakra vonatkozó végrehajtási eljárás vagy biztosítási intézkedés iránti eljárás nem biztosít olyan eszközöket, amelyek kiküszöbölnék e kötelezések és tilalmak olyan árupéldányok tekintetében történő alkalmazásának kockázatát, amelyek tekintetében a kizárólagos védjegyoltalom kimerült. Emiatt az áruk szabad mozgásának bírói védelme a határozatok szóban forgó megszövegezésével összefüggésben korlátozás alá kerülhet.
- 23 E veszély kiküszöbölhető a határozatok pontos megfogalmazásával, azaz oly módon, hogy a végrehajtási eljárás során ne kelljen meghatározni, hogy az adós birtokában lévő, a hitelező védjegyével ellátott áruk példányai közül melyeket nem a védjegyjogosult hozott vagy nem az ő kifejezett hozzájárulásával hoztak forgalomba az EGT területén. Ez lehetséges lenne azáltal, hogy a határozat szövegében pontosan hivatkoznának például a védjegyekkel jelölt áruk kötelezésekkel vagy tilalmakkal érintett példányainak megjelöléseire vagy sorozatszámaira. Ami azon árukat illeti, amelyek a határozat meghozatalának időpontjában az alperes birtokában voltak, a keresetben foglalt követelés (következésképpen pedig a bíróság ítélete) ilyen megfogalmazása nem jelenthet nehézséget. Ugyanakkor a felperes védjegyével ellátott azon áruk tekintetében, amelyek a határozathozatal időpontját követően kerülnek az alperes birtokába, az áruk szabad mozgásának védelme megkövetelné azok olyan árukként történő egyértelmű azonosítását, amelyeket a védjegyjogosult hozott (vagy nem hozott) vagy az ő kifejezett hozzájárulásával hoztak be (vagy nem hoztak be) az EGT területére.